

OBJAŠNJENJE O VAŠIM PRAVIMA

U slučaju da **STE PRITVORENI** i da će vas saslušavati u svojstvu osumnjičenog lica.

1/4

O kojim pravima morate biti obavešteni pre početka saslušanja?

1. Pravo na poverljivo savetovanje s advokatom i na pravnu pomoć tokom saslušanja

A. Advokat

- Možete zahtevati da se kontaktira advokat po Vašem izboru.
- Ako nemate svog advokata ili vaš advokat nije u mogućnosti da dođe, možete zahtevati da vam se dodeli advokat po službenoj dužnosti, jedan od advokata iz advokatske komore.
- Ukoliko ispunjavate određene zakonske uslove, ova pravna pomoć je u potpunosti ili delimično besplatna. Možete zatražiti obrazac u kojem su ukratko navedeni ti uslovi.

B. Prethodno poverljivo savetovanje

- Imate pravo na poverljivo savetovanje s advokatom u trajanju od najviše 30 minuta, pre narednog saslušanja, a u roku od 2 sata od kontaktiranja advokata po službenoj dužnosti. U izuzetnim situacijama, vreme savetovanja s advokatom može biti produženo na osnovu odluke lica koje vas saslušava.
- To savetovanje može se obaviti telefonom ili na lokaciji vašeg saslušanja.
- Ako zakazano savetovanje sa Vašim advokatom ne nastupi u roku od 2 sata, postoji mogućnost poverljivog savetovanja telefonom s advokatom po službenoj dužnosti. Nakon toga može da počne vaše saslušanje.
- Ako Vaš advokat stigne tokom saslušanja, on ili ona ima pravo da prisustvuje preostalom delu saslušanja.

C. Pomoć tokom saslušanja

- Tokom saslušanja imate pravo na pomoć svog advokata.
- Vaš advokat će se postarati:
 - da se poštuje vaše pravo na ćutanje i pravo da ne optužite sami sebe;
 - da se prema vama korektno ophode tokom saslušanja i da se nad vama ne vrši nedopušteni pritisak ili prisila;
 - da budete obavešteni o svojim pravima i da se saslušanje odvija na zakonit način.

Ako Vaš advokat ima primedbe na ovu tačku, on može zatražiti da se one odmah unesu u policijski zapisnik. Vaš advokat može zahtevati da se sprovedu određene istražne radnje ili da se saslušava određena osoba. Advokat može tražiti objašnjenja o pitanjima koja su vam postavljena. On/ona može da uputi komentare o istražnim radnjama i o saslušanju. Advokat nema pravo da odgovori na pitanja umesto vas ili da ometa saslušanje.

- Vi ili Vaš advokat imate pravo da samo jednom prekinete saslušanje i obavite dodatno poverljivo savetovanje. Takođe, ako tokom saslušanja na videlo izađu neki novi elementi, možete se dodatno u poverenju posavetovati sa svojim advokatom. To savetovanje ne može trajati duže od 15 minuta.

OBJAŠNJENJE O VAŠIM PRAVIMA

U slučaju da **STE PRITVORENI** I da će vas saslušavati u svojstvu osumnjičenog lica.

2/4

D. Odricanje prava

Niste obavezni da zahtevate savetovanje sa advokatom ili njegovu pomoć .

Nakon što ste dobro razmislili možete se dobrovoljno odreći ovog prava:

- ukoliko ste punoletni;
- potpisivanjem i datiranjem dokumenta kojim se odričete tog prava.
- saslušanje može biti snimljeno. O tome možete razgovarati sa svojim advokatom (vidi tačku 7).

O tim stvarima možete obaviti telefonski razgovor s nekim od advokata Advokatske komore ili s dežurnim advokatom.

E. Izuzeće

U slučaju vanrednih okolnosti ili neodloživih razloga javni tužilac ili istražni sudija može odlučiti da Vam ne odobri pravo na prethodno poverljivo savetovanje ili na pomoć advokata tokom saslušanja. On ili ona je dužan/a da obrazloži tu odluku.

2. Kratko obaveštenje o krivičnim delima

- Imate pravo da budete obavešteni krivičnim delima u vezi kojih ćete biti saslušani.

3. Pravo na ćutanje

- Ni u kom slučaju ne možete biti prisiljeni da optužite sami sebe.
- Nakon što potvrdite svoj identitet, možete odlučiti da date izjavu, odgovorite na pitanja ili da se branite ćutanjem.

4. Pravo da javite nekome da ste uhapšeni

O svom hapšenju možete obavestiti treće lice.

Međutim, državni tužilac ili istražni sudija mogu odložiti ovo obaveštavanje ukoliko za to imaju opravdane razloge. Odlaganje može trajati koliko je potrebno za sprovođenje istrage.

5. Medicinska pomoć

- Imate pravo na besplatnu pomoć lekara ako Vam je potrebna.
- Možete tražiti i da Vas pregleda lekar po Vašem izboru. U tom slučaju, troškove pregleda snosićete sami.

Koja druga prava imate tokom saslušanja?

6. Na početku saslušanja

Samo saslušanje započinje s nekoliko obaveštenja. Osim osnovnih informacija o krivičnim delima i obaveštenja o Vašem pravu na ćutanje, biće Vam saopšteno i sledeće:

- Imate pravo da zahtevate da sva pitanja koja Vam budu postavljena i svi odgovori na njih budu zabeleženi Vašim rečima;
- Imate pravo da zatražite sprovođenje određenih istražnih radnji ili saslušanje određenih lica;
- Vaše izjave mogu se upotrebiti kao dokazi optužbe.
- Tokom saslušanja možete koristiti dokumenta kojima raspolazete ukoliko to ne odlaže saslušanje.

Možete zahtevati da se tokom ili nakon saslušanja ta dokumenta uvrste u policijski zapisnik sa saslušanja ili da se deponuju u pisarnici suda.

7. Video zapis saslušanja

- Ukoliko je moguće, saslušanje će biti snimano u cilju nadziranja postupka saslušanja.
- O tome odlučuje lice koje vodi saslušanje, državni tužilac ili istražni sudija.

8. Na kraju saslušanja

Na kraju saslušanja dobićete da pročitate zapisnik sa saslušanja. Možete takođe zatražiti da Vam se pročita.

Pitaće Vas da li želite da promenite ili dodate nešto u svojoj izjavi.

9. Pomoć prevodioca

- Ukoliko ne razumete ili ne govorite jezik, ili ukoliko imate problema sa sluhom ili govorom i ukoliko vaš advokat ne razume ili ne govori vaš jezik, tokom poverljivog razgovora s Vašim advokatom imate pravo na usluge stalnog sudskog tumača. Usluge sudskog tumača su besplatne.
- Ukoliko želite da se koristite nekim drugim jezikom umesto jezikom postupka, biće pozvan stalni sudski tumač da Vam pomogne tokom saslušanja. Usluge sudskog tumača su besplatne.
- Mogu od Vas zatražiti da zapišete svoje izjave na svom jeziku.

OBJAŠNJENJE O VAŠIM PRAVIMA

U slučaju da **STE PRITVORENI** i da će vas saslušavati u svojstvu osumnjičenog lica.

4/4

Koliko dugo Vas mogu držati u pritvoru?

1. 48 časa

U pritvoru Vas mogu zadržati najviše 48 časa.

2. Istražni sudija

- U roku od 48 časa bićete ili pušteni na slobodu ili privedeni pred istražnog sudiju. Istražni sudija odlučuje o daljem pritvoru kao i o izdavanju naloga za hapšenje.
- Istražni sudija je obavezan da Vas najpre sasluša po tom pitanju. Imate pravo na pomoć advokata i tokom tog saslušanja. Istražni sudija je dužan da sasluša Vaše primedbe ili primedbe Vašeg advokata u vezi sa mogućnošću izdavanja naloga za hapšenje.

Ne možete se odreći tog prava ako niste punoletni.

- Ako istražni sudija izda nalog za hapšenje, imate sledeća prava:
 - Možete slobodno i bez zapreka razgovarati sa svojim advokatom.
 - Dužni ste da se pojavite pred sudskim većem za odlučivanje o pritvoru u roku od pet dana od izdavanja naloga za hapšenje. Pred tim sudskim većem možete sporiti hapšenje i zadržavanje u pritvoru.

- Uvod u svoj dosije dobićete dan pre pristupanja sudskom veću za odlučivanje o pritvoru ili sudskim većem za podizanje optužnice.
- Ukoliko ne razumete jezik postupka, a niste dobili usmeni prevod vašeg naloga za hapšenje, možete zahtevati (pisani) prevod relevantnih delova naloga za hapšenje. Da biste ostvarili to pravo morate podneti zahtev sudskoj pisarnici prvostepenog suda u roku od tri dana nakon izdavanja naloga za hapšenje. Taj prevod je besplatan.
- Advokat Vam može dati dodatne informacije o daljem toku postupka.
- Ako nemate belgijsko državljanstvo, imate pravo da obavestite konzularne organe svoje države o hapšenju

Možete zadržati ovo objašnjenje o Vašim pravima